

Kain

Potilastiedon arkisto

Luovutustenhallintamuutokset

Sole Salmijärvi

to

Muutokset Potilastiedon arkistoon

Kan ta

Potilastiedon arkiston asiakastietolain muutokset luovutustenhallintaan, yleistä

- Tässä esityksessä oletuksena on, että uusi asiakastietolaki tulee eduskuntakäsittelyyn suunnitellusti marraskuussa 2020 ja käsitellään nopeahkolla aikataululla siten, että laki tulee voimaan 1.4.2021. Nämä ajankohdat saattavat muuttua.
- Myös lain sisältö luovutustenhallinnan osalta saattaa muuttua eduskuntakäsittelyn aikana.
- Muissa muutoksissa (esim. tietojen luovutus sosiaaliinhuoltoon) on siirtymäaika, eikä niitä käsitellä tässä esityksessä.
- Tässä esityksessä käytetään termejä
  - Nykytila – tilanne ennen lain hyväksyntää.
  - Välitila – ajanjakso lain hyväksymisen ja lain voimaantulon välillä.
  - Tavoitetila – aika lain voimaantulon jälkeen.

Potilastiedon arkiston asiakastietolain muutokset luovutustenhallintaan

- Luovutustenhallinnan lomakkeet ovat jatkossa Tahdonilmaisupalvelussa.
- Tärkeimmät muutokset Potilastiedon arkistossa ensimmäisessä vaiheessa:
  - Nykyistä Kanta-suostumusta (SUO) ei enää käytetä.
  - Nykyisen kiello-lomakkeen (KIE) lisäksi tulee laaja kiello (LKIE), jolla on mahdollista kieltää kaikki Potilastiedon arkistosta tehtävät luovutukset toisille rekisterinpitäjille.
  - Uusi informointi-lomake (KINFO), joka kattaa myös sairaanhoitopiirin sisäiset infot. Nykyistä info-lomaketta ei enää käytetä.
- Katselmoinnissa olevassa ”Asiakas- ja potilastietojen luovutustenhallinnan yleiskuvauksessa” ja sen liitteessä ”Potilastiedon arkiston luovutustenhallintamuutokset ja siirtymäaika” sekä potilastiedon arkiston toiminnallisissa vaatimuksissa on tarkempi kuvaus tässä esityksessä läpikäytyistä asioista.

Potilastiedon arkiston asiakastietolain muutokset luovutustenhallintaan

- Nyt tehtävät luovutustenhallinnan muutosten ei pitäisi juurikaan vaikuttaa Potilastietojärjestelmien toimintaan lain voimaantullessa.
- Potilastietojärjestelmään on mahdollista toteuttaa Kanta-informointi- ja laaja kierto -lomakkeiden tarkastukset ja arkistoinnit vasta lain hyväksynnän (ja voimaantulon) jälkeen.
- Kaikkien potilastietojärjestelmätoimittajien tulisi käydä järjestelmänsä läpi ja tarkistaa, että esimerkiksi nykyisen informointi- tai suostumus-lomakkeiden olemassa oloon tai tarkastuksiin ei liity toiminnallisuutta.

Asiakastietolain muutokset, vaiheet

1. Nykytila, laki ei vielä hyväksytty
2. Välitila lain hyväksynnästä –1.4.2021
  - PTA toimii nykyisen asiakastietolain mukaisesti
  - Potilaat informoidaan jo etukäteen (Luotain käyntien yhteydessä + Omakanta)
  - PTJ:t voivat tehdä toteutuksen uuden lain mukaisesti
3. Tavoitetila, eli laki voimassa 1.4.2021–
  - PTA toimii uuden asiakastietolain mukaisesti luovutuksissa.
  - Luotaimen käyttö jatkuu, kunnes PTJ:t ovat tehneet tarvittavat muutokset.
4. Uudet asiakastietolain mahdollistamat asiat (esim. luovutukset so–te välillä) toteutus ja käyttöönotto tapahtuvat pidemmällä siirtymäaajoilla.

Tänään käsittelyssä

Suostumus-lomake

- Kanta-suostumuksen hyödyntäminen loppuu
  - Suostumuksen arkistointi ei ole mahdollista enää lain voimaantulon (1.4.2021) jälkeen.
  - Suostumuksen haku on mahdollista myös 1.4. jälkeen.
  - Suostumusta ei jatkossa hyödynnetä enää luovutustenhallinnassa.

Suostumus (SUO)

Välitila (–31.3.2021)

- SUO-lomakkeen arkistointi ja haku sallittu.
- SUO mahdollistaa tietojen luovuttamisen.

Tavoitetila (1.4.2021–), AT alkaen tammikuu

- SUO-lomakkeen arkistointi ei sallittu.
- SUO-lomakkeen haku sallittu toistaiseksi.
- SUO ei vaikuta luovutukseen.

Kanta-informointi, uusi lomake

- Kanta-informointi-lomake on uusi lomake, jolla uusi näkymätunnus KINFO
- Nykyisen info-lomakkeen (INFO) arkistointi ja hyödyntäminen PTA:ssa päättyy tuotannossa 31.3.2021.
- INFO-lomakkeen haku on mahdollista siirtymäajan, mutta sitä ei enää käytetä Potilastiedon arkistossa 1.4.2021 jälkeen.
- Uusi KINFO kattaa myös sairaanhoitopiirin sisäiset informoinnit.

Informointi (INFO ja KINFO)

Tavoitetila (1.4.2021–), AT

Välitila (–31.3.2021)

alkaen tammikuu

- INFO- ja KINFO -lomakkeiden arkistointi ja haku sallittu.
- INFO on yhä edellytyksenä SUO- ja KIE-lomakkeiden arkistoinnille.
- KINFO on edellytyksenä LKIE-lomakkeen arkistoinnille.
- KINFO ei vaikuta luovutuksiin.

- KINFO-lomakkeen arkistointi ja haku sallittu.
- KINFO on edellytyksenä KIE ja LKIE-lomakkeiden arkistoinnille.
- KINFO mahdollistaa luovutuksen.
- INFO-lomakkeen arkistointi ei sallittu.
- INFO-lomakkeen haku sallittu toistaiseksi, mutta INFO ei vaikuta luovutuksiin.

Sairaanhoidopiirin informoinnit

Tavoitetila (1.4.2021–), AT

alkaen tammikuu

Välitila (–31.3.2021)

- SHP-informointi mahdollista antaa erikseen INFO-lomakkeella.
- Jos INFO-SHP -informointi on annettu ja SUO puuttuu, niin haku SHP-yhteisrekisteristä ja aluejärjestelmän tietojen käyttö on sallittu kiellot huomioiden (PP22).
- INFO-SHP-informointi ei ole käytössä ja ei vaikuta luovutuksiin.
- Jos KINFO on annettu asiakkaalle, se kattaa myös yhteisrekisteri-/aluejärjestelmä-informoinnin
  - haku SHP yhteisrekisteristä ja aluejärjestelmän tietojen käyttö sallittu kiellot huomioiden.
- Jos KINFO puuttuu
  - luovutus ei mahdollinen eikä myöskään haku SHP yhteisrekisteristä ja aluejärjestelmän tietojen käyttö ei mahdollinen.

Informointitieto Koodistopalvelussa

- Potilas tulee informoida uusimman Kanta-informoinnin version mukaisesti.
- Tietojärjestelmän tulee hakea Kansallisesta koodistopalvelusta (koodisto Kanta-palvelut - Kanta-informoinnin version tunnisteet) viimeisin informoitavissa oleva informointitekstin version tunniste ja ilmoittaa käyttäjälle, jos potilas on informoitava uudelleen.
- Informointitekstin versio on kolmitasoinen: major, minor ja patch (esim. 1.0.1). Kaksi ylintä tasoa ovat merkitseviä versiota tarkastettaessa. Jos potilaan saaman informoinnin version major ja/tai minor arvo poikkeaa uusimman informointitekstin version tunnisteesta, potilas tulee informoida uudelleen.

Kiellot

- Nykyinen kiello-lomake ja sen käsittely (KIE) säilyy entisenlaisena.
- Uusi lomake: laaja kiello -lomake, jolla näkymätunnus LKIE.
- LKIE-lomakkeella on mahdollista kieltää kaikki Potilastiedon arkistosta tehtävät luovutukset toisille rekisterinpitäjille.

Kieltoyhteenvetotuloste

- Potilaalle voidaan hakea Tahdonilmaisupalvelusta PDF-muotoinen kieltoyhteenvetotuloste (KIEYHT).
  - Kieltoyhteenvedossa näkyy KIE- ja LKIE-lomakkeiden tiedot.
- Kieltoyhteenvedon haku palvelupyynnöllä PP24, näkymäkoodi pakollinen haussa.
- Kieltoyhteenvetotuloste korvaa nykyisen allekirjoitettavan tulosteen.

Kiellot (KIE ja LKIE)

Välitila (–31.3.2021)

- KIE- ja LKIE-kieltolomakkeiden arkistointi ja haku sallittu.
- KIE vaikuttaa luovutukseen ja hätätilannehakuun.
- LKIE ei vaikuta luovutukseen eikä hätätilannehakuun.

Tavoitetila (1.4.2021–), AT alkaen tammikuu

- KIE- ja LKIE-kieltolomakkeiden arkistointi ja haku sallittu.
- KIE ja LKIE vaikuttavat luovutukseen ja hätätilannehakuun.

Luovutushallinta- muutosten käyttöönotto

PTA:n ympäristöt AT ja AT TK

Kan ta

Marraskuu 2020,
asennus viikko 48 (26.11.)

Muutokset AT:ssä marraskuu 2020, arkistoinnit

- PTA mahdollistaa uusien KINFO- ja LKIE-lomakkeiden **arkistoinnin**
  - Luovutustenhallinta-asiakirjojen arkistoinnin tarkastuksia lisätään (sanoma- ja asiakirjatasolla). Tarkastukset perustuvat nykyisiin määrityksiin.
  - Arkistoinnissa tarkastukset kohdistuvat asiakirjoihin
    - Kanta-informointi (KINFO) <- **uusi asiakirja**
    - arkiston laaja kiello -asiakirja (LKIE) <- **uusi asiakirja**
    - arkiston kielloasiakirja (KIE) <- **nykyinen asiakirja**
- Muiden suostumuksenhallinta-lomakkeiden ja tahdonilmaisujen (INFO, SUO, RKIE, ...) arkistointi ei muutu tässä vaiheessa.

Muutokset AT:ssä marraskuu 2020, arkistoinnit

- Suosittelemme, että kaikki potilastietojärjestelmätoimittajat varmistavat asiakastestiympäristössä, että myös nykyisen KIE-lomakkeen arkistointi onnistuu ongelmitta!
- Tarkennetut asiakirjan rakenne- ja sanomatarkastukset (**KIE**, LKIE, KINFO) **arkistotaessa** otetaan käyttöön myös tuotannossa vuoden 2021 aikana.

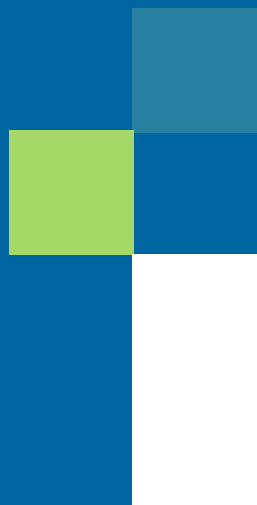
Muutokset AT:ssä marraskuu 2020, haut

- PTA mahdollistaa myös uusien KINFO- ja LKIE-lomakkeiden **haun**.
  - Ilman näkymärajausta haettaessa palautuu kaikki luovutustenhallintalomakkeet, myös uudet KINFO ja LKIE.
- Kaikkien tahdonilmaisuu-asiakirjojen hakuihin lisätään hakusanomien tarkennetut sanomatarkastukset (myös SUO, INFO, KIE, RKIE, tahdonilmaisut). (seuraava kalvo).
- Haun tuloksessa (kaikki luovutustenhallinta-asiakirjat) palautetaan jatkossa MR-sanomalla myös asiakirjan tiedostomuoto ja asiakirjan tuottanut ohjelmisto ja sen versio vastaavasti kuin hoitoasiakirjojen haussa.
- Suosittelemme, että käytte asiakastestiympäristössä varmistamassa, että haut toimivat ongelmitta marraskuun asennuksen jälkeen. Tuotantoon muutokset tulevat tammikuussa.

Muutokset AT:ssä marraskuu 2020, haut

- Kaikkien Tahdonilmaisu-asiakirjojen hakuihin lisätään sanomatarkastuksia.
- Tarkastukset perustuvat nykyisiin määrityksiin.
- Haun sanomatarkastukset kohdistuvat hakuihin PP24, PP25, PP26, PP48 ja PP49.
- Hakusanomatarkastukset ovat käytettävissä Validointipalvelussa.
  - Schematronit on nimetty niin, että nimessä on kaikki palvelupyynnöt joita sen tarkastukset koskettavat ja interaktio. Nimet alkavat alaviivalla jotta menevät listan loppuun validointipalvelun valikoissa.
  - Esimerkiksi: `_PP20, PP23 - RCMR_IN100002FI01` – on oikea schematron palvelupyyntöjen PP20 ja PP23 validointiin jos käytössä `RCMR_IN100002FI01`

Tammikuu 2021

Muutokset AT:ssä tammikuu 2021

- Tammikuussa 2021 asiakastestiympäristöön asennetaan versio, joka toimii uuden asiakastietolain mukaisesti, eli vastaavasti kuin tuotanto 1.4.2021.
- PTJ-toimittajat pääsevät varmistamaan, että PTJ toimii ongelmitta myös uuden asiakastietolain voimaantulon jälkeen.
- Muutosten ei pitäisi vaikuttaa potilastietojärjestelmän toimintaan, mutta kehotamme kaikkia varmistamaan tämän.

Muutokset AT:ssä tammikuu 2021

- Tärkeimmät uudet muutokset tammikuussa:
  - Kanta-suostumus (SUO) ja nykyinen info (INFO) eivät enää ole arkistoitavissa. Näiden haku on toistaiseksi mahdollinen.
  - Tahdonilmaisupalvelusta tehtävä haku palauttaa nykyisten lomakkeiden lisäksi myös KINFO- ja LKIE-lomakkeet ilman näkymätunnusta haettaessa.
  - Muutos luovutushaussa:
    - Luovutushaku edellyttää, että testipotilas on informoitu uudella Kanta-infolla (tehtävissä ainakin Luotain-käyttöliittymällä).
    - Laajaa kieltoa hyödynnetään luovutushaussa.
    - Luovutushaussa ei enää palaudu tietoa suostumuksen puuttumisesta. Sen sijaan palautetaan tieto siitä, jos Kanta-informointi puuttuu.

AT TK

AT TK -ympäristön versiot

- AT TK -ympäristössä käytettävissä on samat versiot kuin tuotannossa.
- AT TK siis toimii nykyisen asiakastietolain mukaisesti 31.3.2021 asti.

Potilastiedon arkiston tekniset määrittymiset ja Kansallisen koodistopalvelun päivitykset

Potilastiedon arkiston tekniset määrittymykset

- Potilastiedon arkiston tekniset määrittymykset julkaistaan katselmointiin marraskuun lopulla.
- Päivitettävät asiakirjat:
  - rajapintakäyttötapaukset
  - asiakirjojen kuvailutiedot
  - kevyet kyselyrajapinnat
  - pta esimerkkiasiakirjat
  - medical records
  - (cda header)
  - koosteet ja ylläpidettävät asiakirjat
  - esimerkkiasiakirjat

Kansallinen koodistopalvelu

- Uudet näkymäkoodit lisätty 1.10.2020 [AR/YDIN – Näkymät \(1.2.246.537.6.12\)](#)
  - 338 KIEYHT
    - Potilastiedon arkistoon tallennettujen tietojen luovutuskieltojen yhteenveto
  - 339 KINFO
    - Kanta-informointiasiakirja
  - 340 LKIE
    - Potilastiedon arkistoon tallennettujen tietojen laaja luovutuskielto

Uudet lomakkeet

- Uudet lomakkeet KINFO ja LKIE on käsitelty THL:n koodistopalveluryhmässä 21.10.2020, ja lomakerakenteet julkaistaan Koodistopalvelussa syksyn aikana.

Kiitos

Sole Salmijärvi

Potilastiedon arkiston tuoteomistaja

Kela, Tietopalvelut

kanta.fi @kantapalvelut